

Številka: 007-40/2017/12

Datum: 26.10.2017

Združenje bank Slovenije

info@zbs-gzs.si

ZADEVA: ocena učinka – spremembe 19. in 21. člena Zakona o centralnem kreditnem registru - MNENJE

ZVEZA: Vaš dopis št. 268/17-nn, až, z dne 18. 10. 2017

Spoštovani,

zahvaljujemo se vam za posredovano gradivo osnutka ocene učinka v zvezi s predlaganimi spremembami 19. in 21. člena Zakona o centralnem kreditnem registru (Ur. l. RS, št. 77/16, v nadaljevanju ZCKR) in besedilo predlaganih sprememb ZCKR.

V nadaljevanju na podlagi 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04, 113/05, 51/07 in 67/07, v nadaljevanju ZVOP-1) posredujemo stališče Informacijskega pooblaščenca (IP) glede prejetega gradiva v delu, ki se nanaša na varstvo osebnih podatkov, pri čemer izpostavljamo, da se do besedila predlaganih sprememb zakonskih podlag iz razlogov, ki jih navajamo v nadaljevanju ne moremo opredeliti. Prav tako v izogib ponavljanju ne ponavljamo splošnih navedb in stališč IP o zakonskih podlagah za povezovanje javnih zbirk osebnih podatkov oziroma javnih evidenc ter zakonskih omejitev uporabe avtomatiziranega odločanja oziroma avtomatizirane obdelave osebnih podatkov, pri kateri se o posamezniku lahko sprejme odločitev, ki ima za posledico pravne učinke v zvezi z njim, do katerih se je IP že večkrat opredelil¹.

Uvodoma ponovno poudarjamo, kot smo pojasnili tudi na informativnem sestanku v prostorih Združenja banka Slovenije dne 20. 9. 2017 na to temo, da IP kot neodvisen nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov ne nastopa v vlogi predlagatelja predpisov. To je naloga resornega ministrstva. V zvezi s tem, tako v tej fazi vaših pobud v vlogi gospodarskega interesnega združenja glede osnutka predloga sprememb ZCKR ne moremo vsebinsko komentirati. Tega niti ne bi mogli odgovorno storiti brez informacij o razlogih predlagatelja zakona za morebitno spremembo zakonodaje in celovitih informacij iz ocene učinkov tudi z vidika Banke Slovenije ter morebitnih drugih deležnikov. Vsebinsko stališče IP do predloga zakona bomo posledično podali, če in ko bo predlog zakona obravnavan na ravni ministrstva in bo, kot pojasnjujemo v nadaljevanju, izvedena celostna izvedba ocene učinka na varstvo osebnih podatkov. Ključen del slednje mora biti, kot smo že večkrat poudarili tudi Banka Slovenije kot upravljavec Centralnega kreditnega registra in sistema SISBON.

¹ Na primer v mnenju IP št. 007-40/2017/2, z dne 20. 4. 2017 https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/pripombe/MF_avtomatizirana_obdelava_podatkov_iz_SISBON_in_pov_ezovanje-april2017.pdf

Poleg tega ponovno izpostavljamo, da je s ciljem celovite izvedbe ocene učinka (kot do določa tudi nova evropska Splošna uredba o varstvu podatkov, ki se začne uporabljati 25. 5. 2018) treba v postopek ocene in vsekakor tudi v postopek priprave sprememb treba vključiti tudi ostale ključne deležnike (npr. Zvezo potrošnikov Slovenije, ki ji s ciljem zagotavljanja ustrezne transparentnosti našega delovanja tudi v vednost pošiljamo predmetno mnenje).

V nadaljevanju navajamo nekaj konkretnih predlogov izboljšav predloženega besedila ocene učinka, ki jo gre vsekakor pozdraviti. Glede na to, da ocene učinkov šele pridobivajo na veljavi je z vidika IP namreč pomembno, da opozorimo tudi na določene kakovostne in vsebinsko-formalne vidike, kar je toliko bolj pomembno pri ocenah učinka, v katerih se ocenjujejo primernost, sorazmernosti in ustrezno zakonodajnih rešitev.

Z vsebinsko-formalnega vidika zato podajamo naslednje pripombe na predloženo oceno učinkov:

- Nabor identificiranih tveganj je širok in po vsej verjetnosti zajema vsa ključna tveganja, menimo pa, da bi lahko bila tveganja bolj ustrezno strukturirana in razvrščena. Ocene učinka se praviloma delajo po temeljnih načelih varstva osebnih podatkov, torej velja tveganja zavoljo celovitosti in preglednosti razvrstiti po naslednji strukturi²:
 - zakonitost, pravičnost in preglednost,
 - omejitev namena,
 - najmanjši obseg podatkov,
 - točnost,
 - omejitev shranjevanja,
 - celovitost in zaupnost,
 - odgovornost.
- Opredeljena bi morala biti metoda opredelitve tveganja, t.j. stopnje verjetnosti in vpliva določenega tveganja ter metoda izračuna skupnega tveganja. Ta opredelitev bi moral biti umeščena pred tabelo s popisom tveganj.
- Kot smo že izpostavili, posebej pohvalimo uvrstitev tveganj, ki so specifična tako za avtomatiziran dostop kot za avtomatizirano odločanje, kot so možne napake v delovanju programske opreme in nameščanja stranskih vrat, saj menimo, da so to ena najpomembnejših tveganj pri potencialni zamenjavi ročne z avtomatizirano obdelavo in osebnega z avtomatiziranim odločanjem.
- S konkretno navedbo pri tveganju št. 8: *»Stranka bo posebej opozorjena in bo z nadaljevanjem postopka (oddaja kreditne vloge) seznanjena, da bo sistem sprejel avtomatizirano odločitev. Taka odločitev je hitrejša, v celoti objektivna in posledično tudi bolj pravična.«*, se težko strinjamo. Kategorično trditi, da bo avtomatizirana odločitev objektivna in bolj pravična, se nam ne zdi upravičeno, saj je to v veliki meri odvisno od delovanja algoritmov in programske kode, kjer so možne tudi napake v delovanju.
- Kakovost oz. ustreznost metodologije priprave ocene učinkov bi morali preveriti tudi glede na kriterije, ki so predstavljeni v Prilogi 2 k revidiranim³ smernicam Delovne skupine za varstvo osebnih podatkov iz člena 29 o ocenah učinka.
 - Kot smo že izpostavili, naj bi pri izdelavi ocene učinkov nujno sodelovali vsi relevantni deležniki. V konkretnem primeru je to nujno vsaj Banka Slovenije, kot upravljavec predmetne zbirke osebnih podatkov. Vsekakor pa je priporočeno k sodelovanju

² 6. člen Splošne Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov; uredba oz. GDPR).

³ Objavljena je revidirana verzija smernic: https://www.ip-rs.si/fileadmin/user_upload/Pdf/mnenja/Mednarodna_mnenja/wp248_DPIArev.01_en.pdf

pritegniti tudi vse druge deležnike kot npr. Zveza potrošnikov Slovenije, kot to določa 9. točka 35. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov in revidirane smernice Delovne skupine za varstvo osebnih podatkov iz člena 29 o ocenah učinka.

Predlagamo, da se nadaljnja razprava v zvezi s spremembami ZCKR izvede v okviru pristojnega ministrstva in ob sodelovanju Banke Slovenije. IP, kot že rečeno, ni predlagatelj predpisov in kot tak ne more in ne sme nastopati v vlogi koordinatorja posameznih segmentov priprave gradiv s ciljem spremembe zakonodaje, ampak lahko zgolj podaja svoja mnenja s področja, za katero je pristojen. Takrat bo lahko IP odgovorno podal svoja stališča do besedila posameznih členov ZCKR, za katere bo ocenjeno, da so potrebni dopolnitev upoštevajoč 1. zasledovane cilje predlagatelja predpisa, 2. vidike, ki jih izpostavljate v predmetni oceni učinka, in 3. morebitne druge vidike, ki bodo s strani Banke Slovenije in drugih deležnikov morda še izpostavljeni tekom nadaljnjega procesa priprav sprememb, za katere ocenjujete, da so po vaši oceni potrebne.

S spoštovanjem,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.
informacijska pooblaščenka

Pripravila:
mag. Andrej Tomšič
namestnik informacijske pooblaščenke

Alenka Jerše
namestnica informacijske pooblaščenke